

IDEALNA PODOBA MOŠKEGA KOT PARTNERJA V SODOBNI DRUŽBI

Psihologija in pedagogika

Raziskovalna naloga

Avtorji: Žanamari Kaloh
                      Veronika Viher

Mentor: Nina Venta
Somentor: Renata Bezjak

Ormož, marec 2025

KAZALO

POVZETEK	3
ABSTRACT	3
1. UVOD	4
1.1. Opis področja in opredelitev problema	4
1.2. Namen, cilji in hipoteze raziskave	4
1.3. Predvidene metode raziskovanja	5
2. TEORETIČNI DEL	6
2.1. Pojem osebnost.....	6
2.1.1. Področja osebnostne strukture.....	6
2.1.2. Struktura osebnosti.....	7
2.1.3. Teorija Velikih pet	8
2.2. Vloga moškega kot partnerja nekoč in danes	10
3. RAZISKOVALNI DEL	12
3.1. Metoda.....	12
3.2. Grafični izsledki opravljene ankete.....	12
4 ZAKLJUČEK.....	23
4.2. Uporabna vrednost, pomanjkljivosti in ideje za prihodnje raziskovanje	25
5 LITERATURA IN VIRI	27
6 PRILOGE.....	27

POVZETEK

Raziskovalna naloga obravnava tematiko idealne podobe moškega, kot partnerja v sodobni družbi oziroma iskanje odgovora kakšne osebnostne lastnosti in karakteristike mora imeti moški partner, da bi ga lahko poimenovali »idealni moški«. Namen raziskovalne naloge je bil proučiti različne dimenzije osebnosti, karakteristike, ki so zanje značilne, ugotoviti kakšne so razlike med dojemanjem moških kot partnerjev v različnih starostnih skupinah. V okviru empiričnega dela raziskovalne naloge je bila izvedena anketa. Anketni vprašalnik je vseboval enajst vprašanj, s pomočjo katerih so bili pridobljeni odgovori na ključno vprašanje raziskave: Kakšna je idealna podoba moškega, kot partnerja v sodobni družbi. V raziskavi je sodelovalo 129 žensk, štirih starostnih skupin (od 15-19 let, od 20-25 let, nad 25-35 let, nad 35 let). Iz analize podatkov raziskave je bilo ugotovljeno, da se pričakovanja žensk po posamezni starostni skupini tako zelo ne razlikujejo. Vse anketiranke idealno podobo moškega, kot partnerja v sodobni družbi, vidijo v moškem, ki je emocionalno zrel, čustveno stabilen, odprt za nove stvari in izkušnje, deli enake vrednote in prepričanja, je prilagodljiv, spoštljiv do družine in otrok, družaben, neodvisen in stabilen. Ženskam je pomembno tudi, da je idealni moški dobro organiziran v vsakdanjem življenju, kar mu omogoča aktivno preživljanje časa s partnerko in družino.

Ključne besede: idealni moški, osebnostne lastnosti, intimno razmerje

ABSTRACT

The research thesis deals with the topic of the ideal image of a man, as a partner in modern society, i.e. the search for the answer which personality traits and characteristics a male partner must have in order to be able to call him "ideal man". The purpose of the research thesis was to study different dimensions of personality, characteristic of them, and to determine the differences between the perception of men as partners in different age groups. As part of the empirical part of the research thesis, a survey was conducted. The survey questionnaire contained eleven questions, which were used to obtain answers to the key question of the research: What is the ideal image of the man, as a partner, in modern society. 129 women, four age groups (15-19 years, 20-25 years, 25-35 years, 35-35 years) participated in the study. Analysis of the survey data found that women's expectations did not vary that much by age group. All respondents see the ideal image of a man as a partner in modern society as a man who is emotionally mature, emotionally stable, open to new things and experiences, shares the same values and beliefs, is adaptable, respectful of family and children, sociable, independent and stable. It is also important to women that the ideal man is well organized in everyday life, which allows him to actively spend time with his partner and family.

Key words: ideal man, personality traits, intimate relationship

1. UVOD

1.1. Opis področja in opredelitev problema

Vedno, ko govorimo o moškem značaju se srečamo s pojmom moči. Idealen moški je podoba antičnih olimpijskih prvakov, ki s svojo surovo močjo in iznajdljivostjo še v današnjem času postavljajo nedosegljiv ideal. Toda, kakšna je res vloga moškega v tem postmodernističnem svetu in kakšni arhetipi prednjačijo med nami (Strmšnik, 2015)? Kakšen je idealen moški v očeh žensk v današnjem času? Kakšne moške si ženske želijo?

Idealen moški se je sposoben prilagajati na različne okoliščine, je odprt za različna mnenja, je sočuten, je dober oče, je zvest partner. To je le eden od odgovorov, ki se jih danes zasledi v spletnih klepetalnicah, spletnih objavah in ostalih medijih. Ženske si vse bolj želijo partnerje, ki bodo sposobni prevzemati vloge, obenem ohraniti moškost in biti ljubeči očetje. Moške, ki vedo kako zaščititi svojo žensko, svoje otroke in bližnje, moške ob katerih se bodo počutile varne. Moške, ki so finančno neodvisni. Moške, ki so dobri ljubimci. Moški, ki imajo smisel za humor, se znajo pogovarjati o vseh stvareh, tudi sprejeti kritiko... Do določene mere so te želje žensk zagotovo uresničljive. In prav vse zgoraj navedeno je razlog za poglobitev v to tematiko in predmetno raziskavo. V raziskovalni nalogi se bova osredotočili na iskanje odgovora »Kakšna je idealna podoba moškega kot partnerja v sodobni družbi«?

1.2. Namen, cilji in hipoteze raziskave

Namen raziskovalne naloge je proučiti zaželene osebnostne lastnosti in ugotoviti kakšne so razlike med moškimi kot partnerji nekoč in danes, realna podoba moškega v sodobni družbi.

Cilji raziskovalne naloge so naslednji:

- opisno predstaviti različne osebnostne dimenzije po modelu Velikih pet,
- predstaviti razlike med vlogo moškega kot partnerja nekoč in danes,
- opraviti anketo z žensko populacijo (štiri različna starostna obdobja, 15-19, 20-25, 25-35, nad 35 let) na temo Idealna podoba oz. idealni moški v sodobnem času in
- v empiričnem delu grafično in opisno prikazati izsledke opravljene ankete.

V sklopu raziskovalne naloge so bile zastavljene naslednje hipoteze:

H1: Mlajše ženske bodo, v primerjavi s starejšimi ženskami, dajale večji poudarek ekstravertnosti in odprtosti za izkušnje.

H2: Starejše ženske bodo, v primerjavi z mlajšimi ženskami, dajale poudarek na sprejemljivosti in čustveni stabilnosti.

H3: Mlajše ženske so si idealno podobo moškega ustvarile na podlagi družbenih omrežij in medijev, medtem ko starejše na podlagi pričakovanj družine.

H4: Ženske bodo idealnega moškega opisovale kot vestnega (odgovornega, organiziranega in zanesljivega), pri čemer se bo ta lastnost bolj cenila v starejši starostni skupini kot pa mlajši.

H5: Višja stopnja sprejemljivosti (prijaznost, empatija) je lastnost, ki jo ženske najpogosteje povezujejo z idealnim moškim za dolgoročno zvezo.

1.3. Predvidene metode raziskovanja

V raziskovalni nalogi bova v teoretičnem delu s pomočjo deskriptivne metode predstavili različne dimenzije osebnosti (značilnosti po karakterjih) ter predstavili vlogo moškega nekoč in danes.

V praktičnem delu bova uporabili analitični pristop k iskanju rešitev ter s pomočjo komparativne metode, primerjali izsledke opravljene ankete. Predpostavljava, da v času izdelave raziskovalne naloge ne bo omejitev glede pridobivanja informacij – virov, ki imajo podlago v pripravi teoretičnega dela naloge ter, da se bo z anketo lahko anketiralo zadostno število žensk v vsaki starostni skupini (vsaj 30).

Pri svojem delu bova uporabili literaturo oz. zloženko Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, podatke Statističnega urada, literaturo in članke na spletu.

2. TEORETIČNI DEL

2.1. Pojem osebnost

Osebnost je celota duševnih, vedenjskih in telesnih značilnosti, ki so relativno trajne, nespremenljive in po katerih se posameznik razlikuje od drugih. Gre torej za celoto prevladujočih »vzorcev« mišljenja, čustvovanja, obnašanja in zaznavanja sveta ter funkcioniranja v medosebnih odnosih, ki so razmeroma trajni in po katerih posameznika drugi prepoznavajo.

2.1.1. Področja osebnostne strukture

Osebnostna struktura je, kot ponazarja že zgoraj navedena opredelitev, širok psihološki konstrukt. Eno izmed pomembnih področij je temperament, ki zajema značilne načine in vzorce vedenja, mišljenja in čustvovanje, in ki naj bi bil celo prirojen (npr. Hipokratova in Galenova tipologija osebnosti). Naslednjo področje je značaj, ki vključuje celoto posameznikovih motivacijskih, voljnih, moralnih značilnosti in vrednot. Na oblikovanje značaja vplivata tako širše družbeno okolje (vzgojne in izobraževalne institucije, mediji) kot ožje okolje (družina, skupnost). Sledijo še sposobnosti, bodisi telesne (statične in gibalne), bodisi duševne (čutno zaznavne in umske).

Konstitucija je celota posameznikovih telesnih značilnosti in specifika telesne zgradbe. Nekateri psihologi so raziskovali povezavo med telesno zgradbo in osebnostnimi lastnostmi. Kretschmer je oblikoval svojo konstitucionalno teorijo osebnosti, ki je tipološka (uvršča v tipe – piknik, atletik, astenik).

Dispozicijski model osebnosti je sestavljen iz enot osebnostne strukture, ki jih imenujemo osebnostne lastnosti (poteze, dimenzije). Te delujejo kot razlikovalni vidiki in jih lahko definiramo kot določljiv in relativno trajen vidik vedenja. Cilj raziskovanja psihologije osebnosti je torej odkrivanje glavnih osebnostnih lastnosti (temeljne dimenzije osebnosti). V splošnem poznamo tipološki in dimenzionalni pristop.

Tipološko pojmovanje osebnosti nam pomaga, da hitro in enostavno razvrščamo ljudi glede na njihove osebnostne značilnosti. Deluje po principu razvrščanja ljudi v kategorije, ki združujejo določene značilnosti. Lastnosti so določene kvalitativno in so izključujoče. Poznamo Hipokrat-Galenovo tipologijo, Jamesovo, Jungovo, konstitucijske tipologije idr (OMRA, b.d.).

Dimenzionalni pristop opisovanja temelji na predpostavki, da je fenomen osebnosti bolj kot kategorijo (tip) razumeti kot potezo, dimenzijo oz. sklop dimenzij. Dimenzionalno klasificiranje v klinični psihologiji izhaja iz statističnega, multivariatnega raziskovanja zdravih oz. normalnih osebnosti (Allport, 1991; Catell, Eber in Tatsuoka, 1970; Costa in McCrae, 1992; Eysenck in Eysenck, 1964). Teorije osebnostnih dimenzij predpostavljajo, da te sestavljajo temeljno in univerzalno strukturo osebnosti, ki ni odvisna od situacije in se pojavlja pri vseh ljudeh. Osebnostne dimenzije so rezultat statističnih postopkov in opisujejo neko povprečno vedenje določene skupine. To so statistične abstrakcije, ki združujejo medsebojne odnose med nizi spremenljivk. S pomočjo faktorске analize lahko identificiramo majhno število faktorjev oz. dimenzij na podlagi velikega števila variacij površinskih, vedenjskih tendenc (Benedik, 2010).

2.1.2. Struktura osebnosti

Posameznikovo osebnost si s strukturnega vidika predstavljamo kot presečišče vseh njegovih lastnosti. Osebnostni prostor si predstavljamo določenega z dimenzijami. Z njihovo pomočjo iščemo medosebne razlike. Ločimo poteze in stanja osebnosti. Sama osebnost deluje celovito. Je sistem, ki je razčlenljiv v podsisteme (osebnostna področja in ta v osebnostne lastnosti). Po tradiciji jo delimo na temeljna področja konstitucije, sposobnosti, značaja in temperamenta. Tipologij osebnosti je v psihologiji več. Klasične so Hipokratova, Platonova, Teofrastova. Predhodniki psiholoških so s svojimi tipologijami Rousseau, Nietzsche, Dilthey, Jordan, James, Gross. Psihološke tipologije so Jaenschova, Krueger - Sanderjeva, Jungova, Freudova, Pfahlerjeva, Kretschmerjeva, Sheldonova, Spranger jeva, Frommova, Riesmanova. Mlajšo tipologijo postavijo Harvey, Hemt in Schroder. Dimenzionalne tipologije so Eysenckova in Guilfordova. Eden pomembnih mejnikov je dimenzionalna opredelitev osebnostnih lastnosti po Allportu. Zanj je osebnostna poteza enota osebnosti, ki močno vpliva na naše obnašanje. Guilford in Eysenck opozarjata, da jih moramo obravnavati v hierarhiji med tipi osebnosti in reakcijami (Bajec, 2022).

Področje značaja so lastnosti, za katere domnevamo, da so bolj pridobljene, temperamenta pa bolj prirojene. Nekatere tipologije temeljijo na značaju, druge na temperamentu (Bajec, 2022).

2.1.3. Teorija Velikih pet

Teorija Velikih pet (imenovana tudi model 'Big Five' ali model 'OCEAN') je ena najbolj priznanih in uporabljenih teorij osebnosti v psihologiji. Gre za deskriptivni model, ki kategorizira osebnost v pet osnovnih dimenzij: odprtost za izkušnje, vestnost, ekstravertnost, sprejemljivost in nevroticizem. Vsaka od teh dimenzij ali faktorjev zajema širok spekter osebnostnih lastnosti. Vsaka dimenzija predstavlja razpon ali spekter. Točka na spektru se določi za vsako izmed petih dimenzij, na podlagi povprečnih odgovorov osebnostnega vprašalnika, kjer posameznik navaja stopnjo (ne)strinjanja z določenimi trditvami. Odkritja, dosežena s pomočjo modela Velikih pet, imajo številne praktične uporabe, od poklicnega usmerjanja, osebnega svetovanja in terapije, do prilagajanja izobraževalnih procesov in splošnega razumevanja medosebnih odnosov (Bucik, 1995).

V nadaljevanju so na kratko orisane posamezne dimenzije po modelu Velikih pet:

i. **odprtost za izkušnje** (ang. openness to experience)

Ta dimenzija meri, kako odprta je oseba za nove ideje, izkušnje in domišljajske koncepte. Ljudje z visoko stopnjo odprtosti so običajno ustvarjalni, radovedni, kreativni, inovativni in se hitro prilagajajo novim okoliščinam. Lahko tudi kažejo večje zanimanje za umetnost, kulturo in filozofijo. Na drugi strani pa lahko posamezniki z nizko stopnjo odprtosti za izkušnje občutijo nelagodje ob novih situacijah in se težje prilagajajo spremembam.

ii. **vestnost** (angl. conscienciosness)

Vestnost opisuje stopnjo samodiscipline, odgovornosti in organizacije. Tisti z visoko stopnjo vestnosti običajno natančno načrtujejo svoje aktivnosti, se držijo svojih obveznosti, so zelo zanesljivi in motivirani. Ljudje z nizko stopnjo vestnosti pa se lahko borijo z organizacijo svojega časa, opravljanjem zadanih nalog in pogosto zamujajo roke.

iii. **ekstravertnost** (angl. extravertion)

Ekstravertnost meri, kako družabna in energična je oseba. Ljudje z visoko stopnjo ekstravertnosti so običajno zelo družabni, uživajo v večji družbi in so radi v središču pozornosti. Tisti z nizko stopnjo ekstravertnosti pa imajo raje tišino, individualne in manj družabne aktivnosti ter dejavnosti z nižjo stopnjo zunanjih dražljajev.

iv. **sprejemljivost** (angl. agreeableness)

Sprejemljivost, v nekaterih opisih je opaziti tudi besedo »prijaznost«, opisuje stopnjo topline, empatije in sodelovanja. Sprejemljivost se v tem kontekstu nanaša na sočutje, prijaznost, toplino in zaupljivost do drugih ljudi. Ljudje, visoko na tej dimenziji so sposobni gledati iz perspektive drugih, razumeti njihove občutke in misli z visoko mero empatije. Zaradi svoje naklonjenosti k harmoniji odnosov upoštevajo pravila in se, če je mogoče, raje izogibajo konfliktom in soočenjem. Ljudje z nizko stopnjo ugodnosti pa so lahko bolj neodvisni, neobzirni, osredotočeni nase in se težje povezujejo z drugimi.

v. **nevroticizem** (angl. neuroticism)

Nevroticizem meri stopnjo čustvene stabilnosti in anksioznosti. Nanaša se na to, kako se ljudje spopadajo s stresom in negotovostjo. Tisti z visoko stopnjo nevroticizma so običajno bolj nagnjeni k zaskrbljenosti, razdražljivosti, občutkom tesnobe in anksioznosti. V medsebojnih odnosih potrebujejo več podpore, empatije in razumevanja, saj so pogosto bolj ranljivi na kritiko in negativne odzive. Hkrati pa lahko njihova čustvena občutljivost pripomore k večji čustveni globini in zavedanju v medosebnih odnosih.

Teorija Velikih pet se pogosto uporablja v psiholoških raziskavah in praktičnih aplikacijah, kot so zaposlovanje, izobraževanje in klinična psihologija. Ena od prednosti tega modela je, da je razmeroma preprost, a hkrati dovolj celovit, da omogoča različne interpretacije osebnosti. Čeprav teorija Velikih pet ponuja robusten okvir za razumevanje osebnosti, je pomembno upoštevati, da je vsak posameznik edinstven in, da ni stroge kategorizacije, ki bi zajela vse vidike osebnosti. Osebnost je dinamična in se lahko spreminja glede na kontekst in življenjske izkušnje.

Dosedanje raziskave nakazujejo pomembnost osebnostnih lastnosti partnerja na kakovost intimno-partnerskega odnosa. Natančneje, raziskave, ki so v proučevanje zaželenih osebnostnih lastnosti vključile predstavljen model Velikih pet, so ugotovile konsistentnost v določenih osebnostnih lastnosti, ki napovedujejo uspešnost partnerskega razmerja. Malouff s sodelavci (2010) v meta-analizi tako navaja, da so visoke stopnje sprejemljivosti, vestnosti in ekstravertnosti ter nizka stopnja nevroticizma povezane z višjim zadovoljstvom v razmerju. Do podobnih zaključkov so prišle tudi druge raziskave, ki so npr. prav tako ugotovile, da je visoka stopnja sprejemljivosti povezana z večjim zadovoljstvom v zakonu (Sayehmiri idr., 2020), med najbolj iskanimi lastnosti v partnerju pa so najpogosteje navajali humor in prijaznost, slednja se je kot priljubljena lastnost izkazala celo za kulturno univerzalno (Thomas idr., 2020).

2.2. Vloga moškega kot partnerja nekoč in danes

Vse pogosteje se dogaja, da mlade, samostojne in uspešne ženske težko najdejo partnerja oziroma ostajajo v zvezi ali razmerju, ki jih ne zadovoljuje. So res vedno za vse krivi moški, ki ne ustrezajo standardom ali je vzrok treba iskati tudi v sebi? Vsak med nami ima kriterije, standarde, po katerih izbira partnerje in obliko odnosa. In prav ti standardi so vzrok za uspešna ali neuspešna partnerstva. S kriteriji mislimo na več stvari: od tega, kakšna naj bi bila vloga moškega partnerja, kakšna je vloga ženske, kaj pričakujemo od partnerja moškega, kot očeta, starša. Od teh kriterijev je odvisno, kakšnega partnerja bomo izbirali, kaj bomo pričakovali od sebe in od partnerja ter kako bomo vstopali in gradili odnos. Ne da bi se zavedali, ponavljamo en in isti vzorec odnosa, v katerem smo odraščali. Če nam starši niso izkazovali brezpogojne ljubezni, zrastemo s prepričanjem, da se je treba za ljubezen truditi in boriti. Zaradi podobnosti s starši izberemo partnerja, ki prav tako ne zmore ali ni pripravljen dajati ljubezni. Če naši starši niso enakovredno prispevali k vlogi vzgoje, k delitvi vlog, tudi mi povzamemo enake vzorce. Ves trud, da bi izbranega partnerja spremenili v ljubečega moškega, v dobrega partnerja je zaman (Heide Möller-Slawinski, 2016).

Skozi zgodovino se je tako vloga ženske kot moškega spreminjala, prioritete so bile drugačne, prav tako način razmišljanja. Moški so skozi vso zgodovino nadzorovali večino svetovnega kapitala, medije, korporacije, politične stranke, in navsezadnje tudi svoje življenjske sopotnice, žene in partnerice. Že pred 18. stoletjem so ženske videli drugače od moških, kot nezadostne, manjvredne primere istega karakterja. Ženske so bile prisiljene sprejeti podrejeno vlogo v razmerju do moških. Po tradiciji je štelo le tisto, kar so storili moški, za kar so trpeli moški in kar so napisali moški. Ženske so bile v zgodovini politike, vojaštva in države skoraj docela neopazne. Skozi vsa zgodovinska obdobja je bilo samoumevno, da je ženska skrbela za ohranitev vrste, kar dokazuje tudi najstarejša ženska skulptura – rimske boginje Venere. V različnih verstvih je prevladovala predstava, da odločujoče ženske moškim le mešajo štrene. Ženske šele zadnje stoletje ali nekaj dlje krojijo usodo Evrope in posredno tudi preostalega sveta. Na naših ozemljih je vrsto reform izpeljala Marija Terezija, ki so še danes temelj našega načina življenja. Izključenost žensk iz javnega in razumnega delovanja je natančno opredeljeval tudi Aristotel. Po njegovem mnenju je moški v skladu z naravnim redom ustvarjen kot nosilec uma in določen, da vlada. Ženska sodi v kategorijo podrejenih bitij, ki morajo skrbeti za blaginjo gospodujočih, da bi se ti lahko posvetili hierarhično višjim in pomembnejšim ter častnejšim dejavnostim. Ženske so se v zadnjih desetletjih osvobodile tradicionalno pripisanih vlog, ki so jih postavljale v

zasebno sfero in v položaj finančne odvisnosti od svojih mož. Zakoreninjeni nadzor moških nad ženskami je začel odpovedovati. Podoba zveste, nemočne in trpeče žene se je začela razblinjati. Ženske so z večanjem izobraževalnih možnosti in zavedanjem svojega položaja zgradile pričakovanja o večji enakosti v profesionalnem in družinskem življenju, kar pa se še zmeraj ne ujema z nasprotnimi tendencami na trgu dela in moškimi delovanjem v stvarnosti. Trg dela danes vsaj načeloma omogoča neodvisno ekonomsko življenje tako moškim kot ženskam. Navkljub spolni emancipaciji še vedno obstaja na spolu temelječa delitev dela, zaradi katere ženske ne morejo doseči enakosti v javni in zasebni sferi, kar je povezano zlasti s tem, da ženske ostajajo nosilke starševstva in skrbi za dom –povedano drugače, ženske ostajajo glavne emocionalne delavke. Potem ko so se ženske otresle svojih starih tradicionalnih vlog, so si bile primorane poiskati novo družbeno identiteto in se v številnih primerih spopasti tudi z ovirami pri doseganju ekonomske neodvisnosti, dokler pri moških neodvisno življenje in »stare vloge« identitete v sodobni družbi načeloma lahko še vedno delujejo domala nespremenjeno (Heide Möller-Slawinski, 2016).

Danes sta oba spola upravičena do lastnih želja, interesov in življenjskih ciljev. Ženske lahko zavrnejo vlogo matere in žene ter se preživljajo same. Samostojno se lahko odločajo o tem, kako bodo živele in prihranile denar. Postajajo skratka vse bolj neodvisne, kar je ravno nasprotno s tradicionalno vlogo, ko je o njej odločal njen oče in kasneje mož. Nežnejši spol se, vsaj v srednjeevropski družbi, ne podreja več moški spolni prevladi, odločitev o partnerstvu in družini pa nastane z dogovorom obeh partnerjev (Heide Möller-Slawinski, 2016).

Čeprav se je do konca 19. stoletja razvila idealizirana različica moškosti, ki je obsegala fizičnost, moralnost, krepost in oliko še vedno ne obstaja popolna definicija o tem, kaj pomeni biti moški. Novo obdobje od moških zahteva vse več oziroma jim nalaga več pričakovanj in nalog. Moški so tako nekako prisiljeni postati bolj prilagodljivi, prisiljeni so izboljševati medosebne odnose, skrbeti za otroke, se vključevati s gospodinjska opravila in še bi lahko naštevati (Praznikar, 2011).

3. RAZISKOVALNI DEL

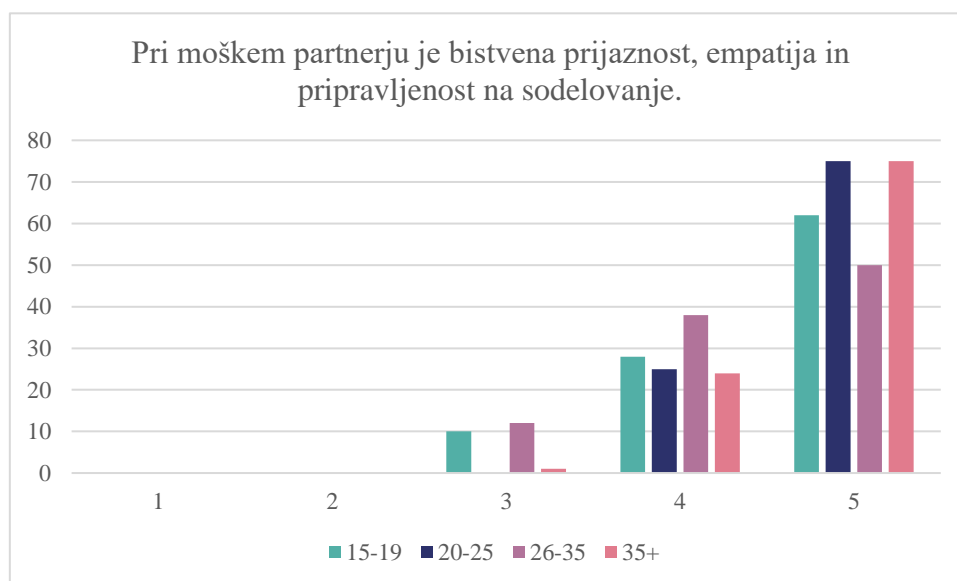
3.1. Metoda

V okviru empiričnega dela raziskovalne naloge sva pripravili anketni vprašalnik ter vanj vključili žensko populacijo, natančneje štiri starostne skupine žensk (15-19, 20-25, 25-35, nad 35 let). V raziskavi je skupaj sodelovalo 129 žensk, od tega 81 v starostni skupini 15-19 let, 8 v skupini 20-25 let, 8 v starostni skupini 25-35 let in 32 v starostni skupini nad 35 let. Največji delež samskih žensk je v najmlajši starostni skupini, največji odstotek žensk v razmerju pa je v starostni skupini 35+ let. Prav tako udeleženke v starostni skupini 15-19 let in 20-25 let nimajo otrok, največji delež tistih, ki otroke imajo, pa se uvršča v starostno skupino 35+ let. Anketni vprašalnik je vseboval enajst vprašanj, s pomočjo katerih sva prišli do odgovorov na temo Idealna podoba moškega kot partnerja v sodobni družbi. V nadaljevanju bova predstavile izsledke opravljene ankete, in sicer za vsako vprašanje posebej ter v okviru posameznega vprašanja še posebej analizo za vsako starostno skupino, saj je primerjav starostnih skupin osrednji cilj seminarske naloge.

3.2. Grafični izsledki opravljene ankete

V nadaljevanju navajava posamezna vprašanja v okviru izvedene ankete ter podajava izsledke po posameznem vprašanju, in sicer:

Vprašanje 1: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo o idealnem moškem partnerju: Pri moškem partnerju je bistvena prijaznost, empatija in pripravljenost na sodelovanje.

Slika 1: Pri moškem partnerju je bistvena prijaznost, empatija in pripravljenost na sodelovanje.

Zgornji graf prikazuje, koliko se posamezne starostne skupine strinjajo z izjavo, da so pri moškem partnerju bistvene prijaznost, empatija in pripravljenost na sodelovanje. Odgovori so podani na lestvici od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (popolnoma se strinjam). Prikazane so odstotne vrednosti za vsako starostno skupino (Q1).

Analiza grafa po starostnih skupinah:

Starostna skupina 15–19 let: 10 % vprašanih spada v to starostno skupino. Od tega jih 28 % označuje odgovor oz. oceno 2 na lestvici, preostalih 72 % pa ima višje ocene.

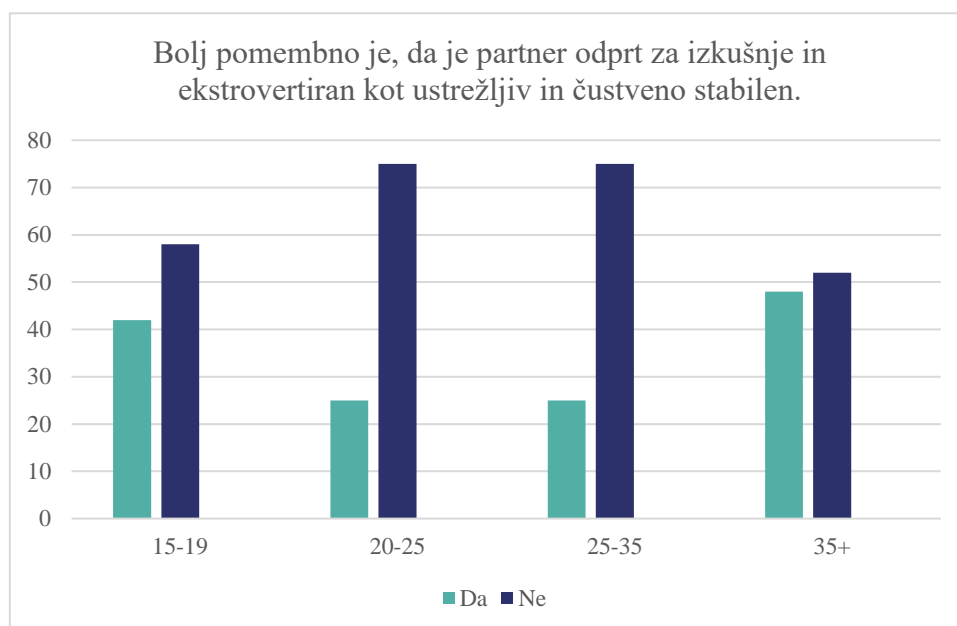
Starostna skupina 20–25 let: 25 % vprašanih spada v to starostno skupino, večina jih je izbrala oceno 5.

Starostna skupina 25–35 let: 13 % vprašanih je v tej starostni skupini. Največ jih je izbralo oceni 4 in 5.

Starostna skupina 35+ let: 22 % vprašanih je starejših od 35 let, pri čemer jih je večina izbrala oceni 4 ali 5.

Zbrani odgovori v okviru tega vprašanja kažejo na to, da se vse anketirane starostne skupine v veliki večini strinjajo s pomenom prijaznosti, empatije in pripravljenosti na sodelovanje pri moškem partnerju. Odstopanja v grafu pri starostnih skupinah se nanašajo predvsem na porazdelitev starosti anketirancev, vendar odgovori v tabeli ostajajo konsistentni – vsi izražajo visoko stopnjo strinjanja z obravnavano trditvijo.

Vprašanje 2: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo: Bolj pomembno je, da je partner odprt za izkušnje in ekstrovertiran, kot ustrezljiv in čustveno stabilen.

Slika 2: Bolj pomembno je, da je partner odprt za izkušnje in ekstrovertiran, kot ustrežljiv in čustveno stabilen.

V okviru tega vprašanja so anketiranke lahko izbirale med dvema odgovoroma, in sicer da se z trditvijo strinjajo oz. se s trditvijo ne strinjajo.

Analiza po starostnih skupinah:

Starostna skupina 15–19 let: 43 % vprašanih se je s trditvijo strinjalo, 58% se s podano trditvijo ne strinja. To pomeni, da je mlajšim anketirankam bolj pomembno, da je partner čustveno stabilen in ustrežljiv.

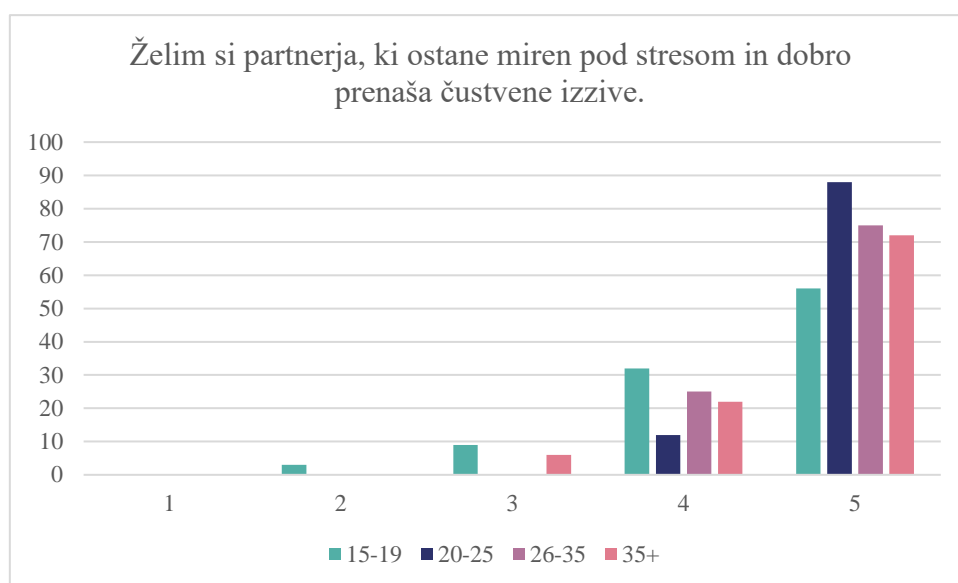
Starostna skupina 20–25 let: 75 % jih je odgovorila z ne, 25 % pa se s trditvijo strinja. Pri tej skupini se pomembnost še bolj zmanjšuje, saj večina anketiranih ne iščejo partnerja, ki je odprt za izkušnje in ekstrovertiran, temveč je bolj pomembno, da je ustrežljiv in čustveno stabilen.

Starostna skupina 25–35 let je odgovarjala v enakih odstotkih, kot skupina 20-25 let.

Starostna skupina 35+ let: 48% jih je odgovorilo z da, 52 % anketiranih odgovarja z ne. Iz analize je razvidno, da se ta skupina ponovno nagiba nekoliko k temu, da je bolj pomembno, da je partner čustveno stabilen in ustrežljiv, kot pa ekstrovertiran in odprt za izkušnje.

Zagotovo je, da je anketirankam v vseh starostnih skupinah bolj pomembno, da je partner ustrežljiv in čustveno stabilen, kot pa, da je odprt za izkušnje in ekstrovertiran.

Vprašanje 3: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo: Želim si partnerja, ki ostane miren pod stresom in dobro prenaša čustvene izzive.

Slika 3: Želim si partnerja, ki ostane miren pod stresom in dobro prenaša čustvene izzive.

Anketirani so ocenjevali, koliko se strinjajo s trditvijo, da si želijo partnerja, ki ostane miren pod stresom in dobro prenaša čustvene izzive.

Ocene so bile podane na lestvici od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (popolnoma se strinjam).

Starostna skupina 15–19 let:

Večina anketiranih v tej starostni skupini meni, da je pomembno, da njihov partner ostane miren pod stresom, saj 55 % ocenjuje to kot zelo pomembno (ocena 4). Vendar pa 32 % ocenjuje srednjo vrednost (3), kar pomeni, da niso popolnoma prepričani v svojo preferenco.

Starostna skupina 20–25 let:

V tej skupini je velika večina (88 %) anketiranih izrazila močno strinjanje s trditvijo (ocena 4), kar pomeni, da jim je stabilnost partnerja pod stresom zelo pomembna. Le 13 % jih to ocenjuje kot nekoliko manj pomembno (ocena 2), nihče pa ni podal skrajnih ocen.

Starostna skupina 25–35 let:

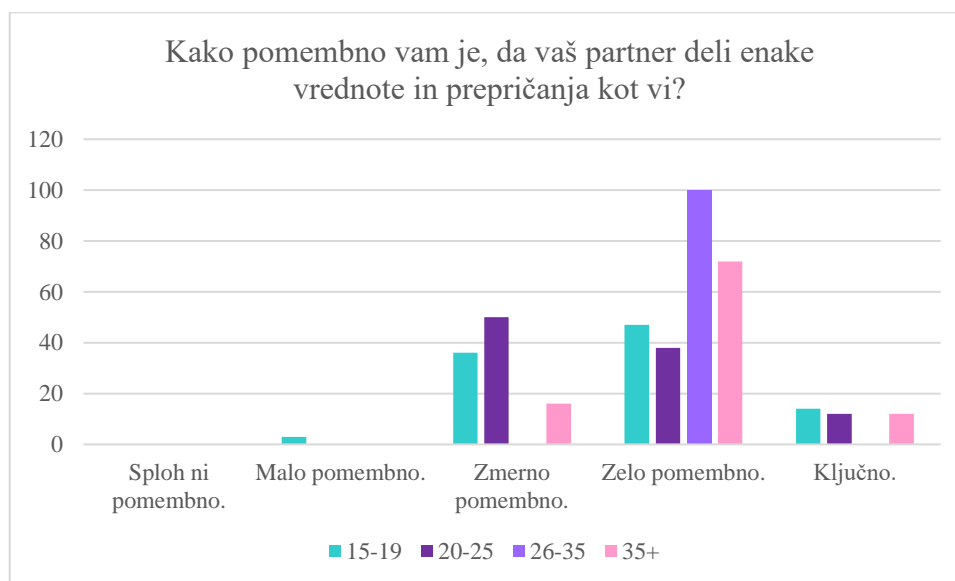
Tudi v tej skupini velika večina (75 %) meni, da je sposobnost partnerja, da ostane miren pod stresom, zelo pomembna (ocena 4). Vendar je zanimivo, da je 25 % podalo nižjo oceno (2), kar kaže na nekoliko bolj razdeljena mnenja kot v skupini 20–25 let.

Starostna skupina 35+ let:

Podobno kot pri skupini 25–35 let, tudi tu prevladuje mnenje, da je mirnost partnerja pomembna, saj 72 % anketiranih izbere oceno 4. Kljub temu pa 22 % anketiranih meni, da to ni tako ključno (ocena 2), kar kaže na nekoliko večji razpon v mnenjih.

V vseh starostnih skupinah prevladuje ocena 4, kar pomeni, da večina žensk meni, da je pomembno, da partner ostane miren pod stresom. Skupina 20–25 let je najbolj enotna (88 % se strinja s trditvijo). Skupini 25–35 in 35+ let imata nekaj več deljenih mnenj, saj imata večji delež ocen 2. Skupina 15–19 let je bolj razpršena, saj ima precej visok delež ocen 3 (32 %), kar kaže na manjšo odločnost pri tej vrednoti.

Vprašanje 4: Kako pomembno vam je, da vaš partner deli enake vrednote in prepričanja kot vi.

Slika 1: Kako pomembno vam je, da vaš partner deli enake vrednote in prepričanja kot vi.

V okviru tega vprašanja so anketiranke lahko izbirale med odgovori: sploh ni pomembno, malo pomembno, zmerno pomembno, zelo pomembno in ključno.

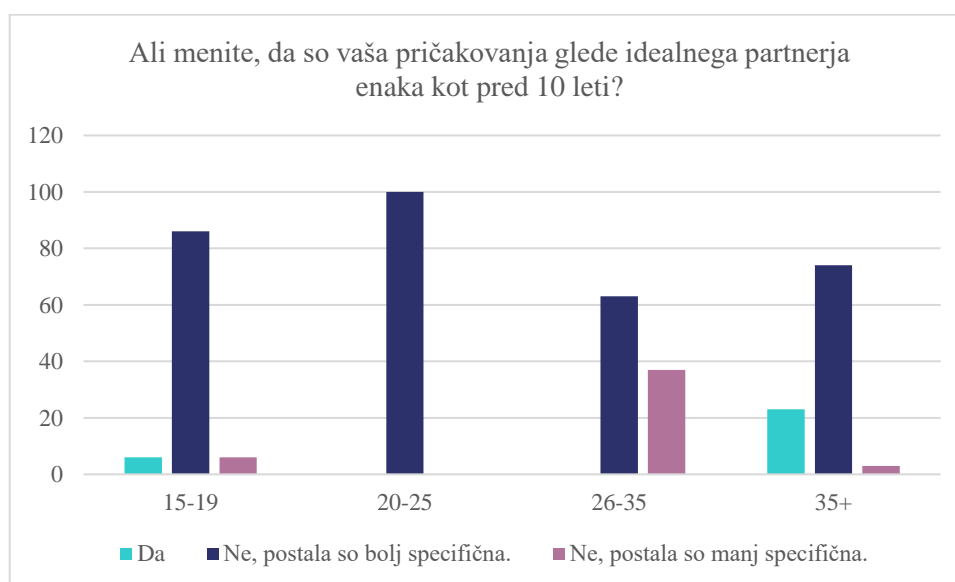
Starostna skupina 15–19 let: večina v tej starostni skupini meni, da je zelo pomembno, da partner deli enake vrednote in prioritete, v 47%. Le majhen odstotek to vidi kot nepomembno.

Starostna skupina 20–25 let: večina v tej starostni skupini meni, da je pomembno, da partner deli enake vrednote in prioritete.

Starostna skupina 25–35 let: vsi anketirani v tej starostni skupini menijo, da je to zelo pomembno.

Starostna skupina 35+ let: v tej starostni skupini kar 85 % meni, da je pomembno (zmerno, zelo ali ključno), da partner deli enake vrednote in prioritete. Zanimivo je, da ni nobene osebe, ki bi to označila kot nepomembno. Večina anketiranih meni, da je pomembno, da partner deli enake vrednote in prioritete.

Vprašanje 5: Ali menite, da so vaša pričakovanja glede idealnega partnerja enaka kot pred desetimi leti.

Slika 2: Ali menite, da so vaša pričakovanja glede idealnega partnerja enaka kot pred desetimi leti.

V okviru tega vprašanja so lahko anketiranke izbrale možnost med tremi odgovori, in sicer: Da (1) – pričakovanja so ostala enaka; Ne, postala so bolj specifična (2); Ne, postala so manj specifična (3).

Starostna skupina 15–19 let:

Ker so anketirani v tej starostni skupini še zelo mladi, pričakovano nobeden ne meni, da so se njihova pričakovanja skozi desetletje spremenila ("Da" je 0 %). Večina (86 %) meni, da so se njihova pričakovanja do partnerja izoblikovala in postala bolj specifična, kar kaže na

proces odraščanja in razvijanja lastnih vrednot. Manjši delež (8 %) jih meni, da so postala manj specifična, kar pomeni, da so morda postali bolj odprti pri svojih kriterijih.

Starostna skupina 20–25 let:

Vsi anketirani v tej starostni skupini (100 %) menijo, da so njihova pričakovanja glede partnerja postala bolj specifična. To je logično, saj v tej starosti ljudje že pridobijo več življenjskih izkušenj in imajo jasnejšo predstavo o tem, kaj želijo od partnerja.

Starostna skupina 25–35 let:

V tej starostni skupini večina (63 %) še vedno meni, da so pričakovanja do partnerja postala bolj specifična, vendar pa je že večji delež tistih (38 %), ki menijo, da so postala manj specifična. To pomeni, da se nekateri v tej starosti bolj osredotočajo na ključne vrednote namesto na stroge kriterije glede partnerja.

Starostna skupina 35+ let:

V tej starostni skupini opazimo prvič večji delež tistih, ki menijo, da so njihova pričakovanja ostala enaka (23 %). To nakazuje, da so se njihova pričakovanja že zgodaj oblikovala in niso več podvržena večjim spremembam. Največji delež (74 %) jih še vedno meni, da so postala bolj specifična, kar je razumljivo, saj z leti ljudje bolje vedo, kaj želijo in potrebujejo v partnerskem odnosu. Nihče ne meni, da so pričakovanja postala manj specifična.

Mlajši (15–19 let) in mladi odrasli (20–25 let) skoraj izključno menijo, da so njihova pričakovanja postala bolj specifična. Pri 25–35 letih se že pojavlja trend manj specifičnih pričakovanj (38 %), kar kaže na večjo prilagodljivost. V starostni skupini 35+ let pa že vidimo večji delež tistih, ki menijo, da so njihova pričakovanja ostala enaka (23 %), kar kaže na stabilnost v vrednotah in kriterijih. S staranjem ljudje bodisi postajajo bolj specifični v svojih pričakovanjih bodisi se naučijo prilagajati. V mlajših letih so pričakovanja še v razvoju, v srednjih letih se lahko prilagodijo realnosti, pri starejših pa ostanejo stabilna in jasno oblikovana.

Vprašanje 6: Izberite dejavnike, ki so oblikovali vaša pričakovanja do moških. Izberete lahko največ tri ponujene odgovore, in sicer:

- Osebne življenjske izkušnje (pretekla razmerja, družinska vzgoja, ipd.)
- Kulturne ali verske vrednote (tradicije, družinske norme, ipd.)

- Vpliv medijev (filmi, TV oddaje, družbeni mediji, ipd.)
- Ekonomska in finančna neodvisnost (rast, finančna stabilnost, ipd.)
- Feministična gibanja za enakost spolov (izpostavljenost sodobnim vlogam spolov)
- Starševski odnosi ali družinski vzorniki (npr.: kako je deloval odnos mojih staršev)
- Izobraževanje in intelektualna rast (izpostavljenost novim idejam o odnosih, ipd.)
- Vpliv prijateljev in vrstnikov (npr.: pogovori in skupne izkušnje)
- Generacijske razlike
- Drugo

Starostna skupina 15–19 let:

V tej starostni skupini prevladujejo dejavniki, ki so oblikovali pričakovanja do moških, in sicer osebne življenjske izkušnje, starševski odnosi in družinski vzorniki ter vpliv prijateljev in vrstnikov.

Starostna skupina 20–25 let:

V starostni skupini 20-25 let so anketiranke izbrale tri najpomembnejše dejavnike, in sicer pogodbo kot najmlajša starostna skupina ter dodali še pomembnost izobraževanja in intelektualne rasti.

Starostna skupina 25–35 let:

V tej starostni skupini se dejavniki ne razlikujejo od prvih dveh starostnih skupin in so se anketirane odločile za enak oz. podoben vrsti red.

Starostna skupina 35+ let:

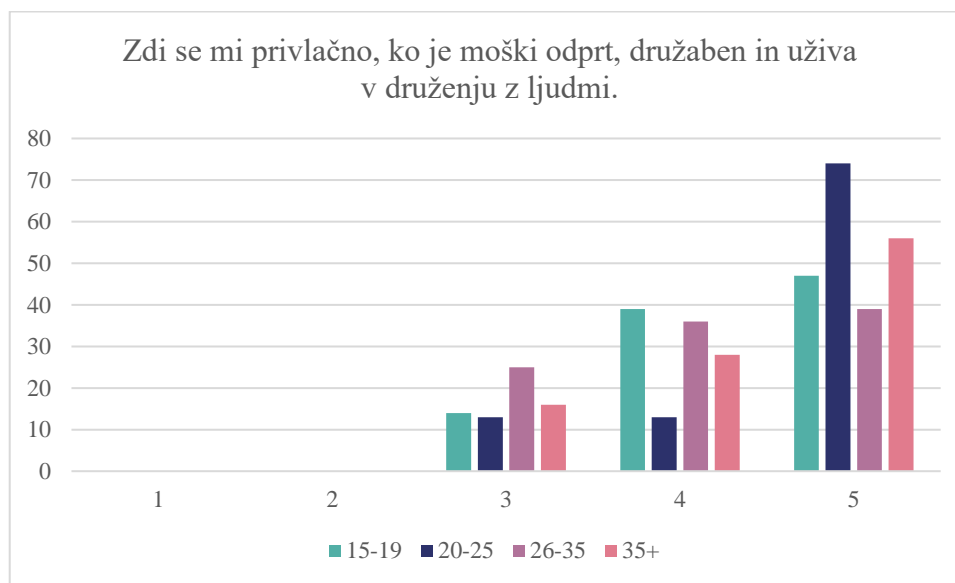
V tej starostni skupini opazimo podobno izbiro dejavnikov kot v starostni skupini 20-25 let.

Splošno torej vse starostne skupine izberejo enake dejavnike, ki so bile podlaga za oblikovanje pričakovanj do moških, in sicer so temu botrovale osebne življenjske izkušnje (pretekla razmerja, družinska vzgoja, ipd.), starševski odnosi ali družinski vzorniki (npr.: kako je deloval odnos mojih staršev), vpliv prijateljev in vrstnikov (npr.: pogovori in skupne izkušnje) ter pri najstarejši starostni skupini te skupini 20-25 let še izobraževanje in intelektualna rast (izpostavljenost novim idejam o odnosih, ipd.).

Tabela 1: Dejavniki, ki so oblikovali pričakovanja žensk do moških.

	Starostna skupina				Skupaj [%]
	15-19 [%]	20-25 [%]	25-30 [%]	35+ [%]	
Osebne življenjske izkušnje	57	5	7	24	93
Kulturne ali verske vrednote	18	0	0	3	21
Vpliv medijev	19	1	2	0	22
Ekonomska in finančna neodvisnost	6	0	2	6	14
Feministična gibanja za enakost spolov	8	2	1	3	14
Starševski odnosi ali družinski vzorniki	45	5	5	17	72
Izobraževanje in intelektualna rast	20	3	5	10	38
Vpliv prijateljev in vrstnikov	39	3	3	3	48
Generacijske razlike	14	1	1	4	20
Drugo	0	0	0	2	2

Vprašanje 7: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo o idealnem moškem partnerju: Zdi se mi privlačno, ko je moški odprt, družaben in uživa v druženju z ljudmi.

Slika 3: Zdi se mi privlačno, ko je moški odprt, družaben in uživa v druženju z ljudmi.

Anketirane so ocenjevale, koliko se strinjajo s trditvijo o idealnem moškem partnerju: Zdi se mi privlačno, ko je moški odprt, družaben in uživa v druženju z ljudmi.

Ocene so bile podane na lestvici od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (popolnoma se strinjam).

Starostna skupina 15–19 let:

Večina anketiranih v tej starostni skupini se popolnoma strinjajo z navedeno trditvijo (48%), le nekaj odstotkov manj (39%) je ocenilo trditev z oceno 4. Vendar pa 14 % ocenjuje trditev s srednjo vrednostjo (3).

Starostna skupina 20–25 let:

V tej skupini je velika večina (75 %) anketiranih izrazila močno strinjanje s trditvijo (ocena 5), kar pomeni, da jim je privlačno, ko je moški odprt, družaben... Trinajst odstotkov anketiranih je podala oceno 4 in enak odstotek oceno 3, kar prav tako nakazuje na pomembnost podane trditve.

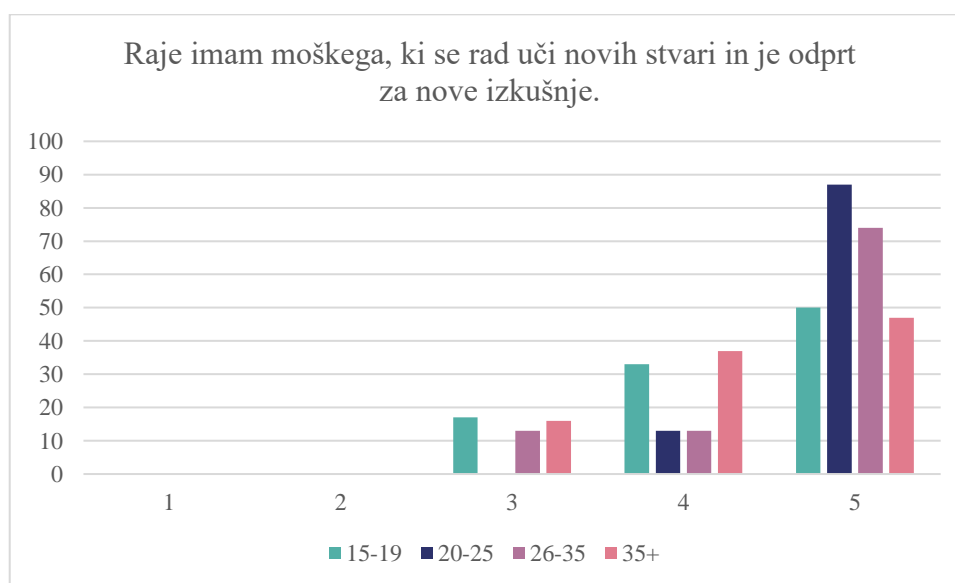
Starostna skupina 25–35 let:

V tej skupini se 39% popolnoma strinja z trditvijo, 36% meni, da je to zelo pomembno (ocena 4), preostale so podale nižjo oceno (3), kar kaže na nekoliko bolj razdeljena mnenja kot v skupini 20–25 let.

Starostna skupina 35+ let:

V tej starostni skupini je 56% anketiranih žensk izbralo oceno 5. Oceno 4 je izbralo 28%. Kljub temu pa 16 % anketiranih meni, da to ni tako pomembno (ocena 3). In prav slednje kar kaže na nekoliko večji razpon v mnenjih.

Vprašanje 9: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo o idealnem moškem partnerju: Raje imam moškega, ki se rad uči novih stvari in je odprt za nove izkušnje.

Slika 4: Raje imam moškega, ki se rad uči novih stvari in je odprt za nove izkušnje.

Anketirani so ocenjevali, koliko se strinjajo s trditvijo o idealnem moškem partnerju, da imajo raje moškega, ki se rad uči novih stvari in je odprt za nove izkušnje.

Ocene so bile podane na lestvici od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (popolnoma se strinjam).

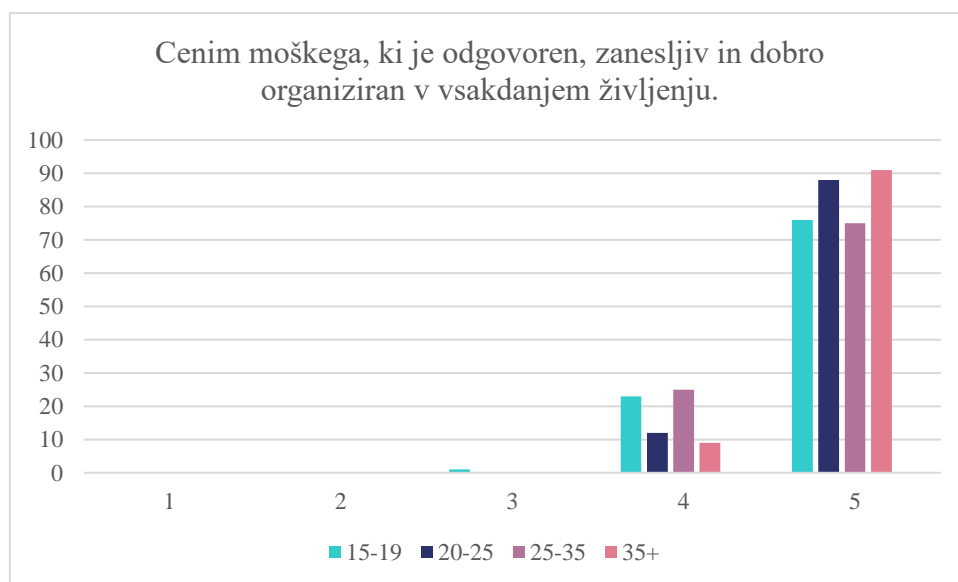
Starostna skupina 15–19 let: 50 % vprašanih se je s trditvijo strinjalo (ocena 5), 33% se s podano strinja (ocena 4), 17% je podalo oceno 3 k navedeni trditvi. To pomeni, da je mlajšim anketirankam zelo pomembno oz. imajo raje moškega, ki se rad uči novih stvari in je odprt za izkušnje.

Starostna skupina 20–25 let: 87 % jih je podalo oceno 5, 13 % pa oceno 4. Pri tej skupini se procent še povečuje in potrjuje navedeno trditev.

Starostna skupina 25–35 let je odgovarjala v podobnih odstotkih, kot skupina 20-25 let, ocena 5 ter popolno strinjanje je izrazilo 75% anketirank, ostale so podale oceno 4 in 3.

Starostna skupina 35+ let: 47% jih je odgovorilo popolnoma se strinjam, 36% je podalo oceno 4, 16 % pa oceno 3. navedeno kaže na podobno razmišljanje in ocenjevanje, kot najmlajša starostna skupina.

Vprašanje 11: Koliko se strinjate z naslednjo trditvijo o idealnem moškem partnerju: Cenim moškega, ki je odgovoren, zanesljiv in dobro organiziran v vsakdanjem življenju.

Slika 5: Cenim moškega, ki je odgovoren, zanesljiv in dobro organiziran v vsakdanjem življenju.

Anketirani so ocenjevali, koliko se strinjajo s trditvijo, da cenijo moškega, ki je odgovoren, zanesljiv in dobro organiziran v vsakdanjem življenju.

Ocene so bile podane na lestvici od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (popolnoma se strinjam).

Starostna skupina 15–19 let:

Večina anketiranih v tej starostni se popolnoma strinjajo z navedeno trditvijo (76%), 23 % ocenjuje to kot zelo pomembno (ocena 4) ter 1% kot srednje pomembno (ocena 3).

Starostna skupina 20–25 let:

V tej skupini je velika večina (88 %) anketiranih izrazila močno strinjanje s trditvijo (ocena 5), kar pomeni, da je odgovornost in organiziranost moškega izrednega pomembna. Le 13 % jih to ocenjuje z oceno 4, kot pomembno.

Starostna skupina 25–35 let:

Tudi v tej skupini velika večina (75 %) popolnoma strinja z navedeno trditvijo (ocena 5). Prav tako se to zdi zelo pomembna (ocena 4), preostalim anketiranim ženskam (25%).

Starostna skupina 35+ let:

Podobno kot pri skupini 20-25 let, tudi v tej starostni skupini prevladuje mnenje oz. močno strinjanje z navedeno trditvijo (91%). Preostale anketiranke so prav tako podale oceno 4.

Cenim moškega, ki je odgovoren, zanesljiv in dobro organiziran v vsakdanjem življenju je zagotovo trditev, ki je na splošno v vseh starostnih skupinah prejela oceno 5 oziroma 4. To kaže na povprečno visoko strinjanje vseh starostnih skupin žensk.

4 ZAKLJUČEK

Idealna podoba moškega kot partnerja v sodobni družbi se v očeh žensk razlikuje glede na starostno skupino. Dandanes se idealna podoba moškega ne meri več zgolj po fizičnem videzu, ampak vse bolj po celostni podobi – kombinaciji videza, značaja, vrednot in življenjskega sloga. Izdelana raziskava nama je v okviru empiričnega dela raziskave podala rezultate, ki so naju morebiti malenkost presenetili. Iz analize podatkov je vendarle razbrati, da se pričakovanja žensk po posamezni starostni skupini tako zelo ne razlikujejo. Vse anketiranke idealno podobo moškega vidijo v moškem, ki je emocionalno zrel, čustveno stabilen, odprt za nove stvari in izkušnje, deli enake vrednote in prepričanja, je prilagodljiv, spoštljiv do družine in otrok, družaben, neodvisen in stabilen. Pomembno je tudi, da je

idealni moški dobro organiziran v vsakdanjem življenju, kar mu omogoča aktivno preživljanje časa s partnerko in družino.

V okviru izvedene raziskave v nadaljevanju podajava ključne ugotovitve in potrjujeva oziroma ovrževa v uvodu zastavljene hipoteze, in sicer:

H1: Mlajše ženske bodo, v primerjavi s starejšimi ženskami, dajale večji poudarek ekstravertnosti in odprtosti za izkušnje.

Navedeno hipotezo morava ovreči. Analiza v tej točki raziskave naju je zagotovo presenetila, saj sva pričakovali bistveno drugačne odgovore pri mlajših ženskah, kot pri starejših. Rezultati kažejo, da tako mlajše kot starejše ženske cenijo ekstravertnost in odprtost za izkušnje, kar bi lahko pojasnili z ugotovitvami, da se je humor izkazal za pomembno osebnostno lastnost in da so tudi skozi zgodovino prednice dajale prednost družbenemu statusu, kar bi njim in njihovim potomcem zagotavljajo preživetje (Thomas, 2020).

H2: Starejše ženske bodo, v primerjavi z mlajšimi ženskami, dajale poudarek na sprejemljivosti in čustveni stabilnosti.

Navedeno hipotezo potrjujeva. Vendar sva v okviru raziskave ugotovili, da tudi mlajše ženske menijo enako ter dajejo enak poudarek tem lastnostim, kot starejše ženske. Sprejemljivost se je že predhodno pokazala kot ena izmed ključnih in zaželenih lastnosti (Malouff idr., 2010; Sayehmiri idr., 2020) za zadovoljstvo v razmerju.

H3: Mlajše ženske so si idealno podobo moškega ustvarile na podlagi družbenih omrežij in medijev, medtem ko starejše na podlagi pričakovanj družine.

Navedeno hipotezo ovrževa. V raziskavi je bilo splošno ugotovljeno, da so si vse starostne skupine žensk idealno podobo moškega ustvarile na podlagi osebnih življenjskih izkušenj (pretekla razmerja, družinska vzgoja, ipd.), starševskih odnosov ali družinskih vzornikov (npr.: kako je deloval odnos mojih staršev) ter vplivov prijateljev in vrstnikov (npr.: pogovori in skupne izkušnje). Najstarejša skupina pa tudi kot podlaga izpostavljenosti novim idejam o odnosih, ki imajo osnovo v intelektualni rasti in izobraževanju. Kljub visoki statistiki o času, ki ga danes mladostniki preživijo na družbenih omrežjih in vedno večjem ozaveščanju o duševnem zdravju, vključno z razlago o tem, kaj pravzaprav je zdravo intimno-partnersko razmerje, le-ta očitno nima pomembnega vpliva na pričakovanja mladih žensk o tem, s kakšnim moškim si želijo razmerja.

H4: Ženske bodo idealnega moškega opisovale kot vestnega (odgovornega, organiziranega in zanesljivega), pri čemer se bo ta lastnost bolj cenila v starejši starostni skupini kot pa mlajši.

Navedeno hipotezo potrjujeva. Starejše ženske so le-to potrdile kar v 91%, mlajše sicer prav tako, vendar povprečno nekoliko nižje. Zagotovo to kaže na povprečno visoko strinjanje vseh starostnih skupin žensk. Hipoteza se sklada z dognanji meta-analize (Malouff idr., 2010), ki je pokazala, da se visoka stopnja vestnosti povezuje z višjim zadovoljstvom v razmerju.

H5: Višja stopnja sprejemljivosti (prijaznost, empatija) je lastnost, ki jo ženske najpogosteje povezujejo z idealnim moškim za dolgoročno zvezo.

Potrjujeva navedeno hipotezo. Zbrani odgovori v okviru izvedene ankete kažejo na to, da se vse anketirane starostne skupine v veliki večini strinjajo s trditvijo o pomembnosti empatije in prijaznosti, kot lastnosti pri idealnem moškem za dolgoročno zvezo, kar se povezuje z glavno ugotovitvijo medkulturne raziskave, da prijaznost prednjači med zaželenimi lastnosti partnerja (Thomas, 2020).

Podoba idealnega moškega je torej v očeh žensk, tako mlajših kot starejših, podobna. Idealen moški je torej res moški, ki je dober in zvest partner, ki je prijazen, empatičen, pripravljen na sodelovanje. Ženske si torej vse bolj želijo partnerje, ki so ljubeči, finančno neodvisni, prijazni, odgovorni in zanesljivi, obenem pa si želijo tudi enakovrednega partnerja, ki jih bo spoštoval, cenil, občudoval.

4.2. Uporabna vrednost, pomanjkljivosti in ideje za prihodnje raziskovanje

Osrednji namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti zaželenost določenih osebnostnih potez moških kot partnerjev v intimno partnerskem razmerju glede na različna starostna obdobja v ženski populaciji. Natančneje, rezultati so pokazali, da se idealna podoba moškega kot partnerja čez čas spreminja, pa vendarle nekatere osebnostne lastnosti ostajajo zaželeni ne glede na starost partnerk. Te osebnostne lastnosti lahko pojmujeemo kot pričakovanja, zato je razumevanje vpliva teh pričakovanj ključnega pomena za spodbujanje zdravih in trajnih partnerskih odnosov. Ena izmed večjih pomanjkljivosti raziskovalnega procesa je neenakomerna porazdelitev med starostnimi skupinami - največja zastopanost je v dveh skupinah, tj. 15-19 let in 35+ let, bistveno manjša, skoraj neznatna pa v preostalih dveh. Glede na izsledke ankete bi se v prihodnosti lahko osredotočili na kakovostnejšo analizo

dejavnikov, ki so vplivali na oblikovanje idealne podobe moškega, med njimi izstopata predvsem življenjske izkušnje in družinski odnosi, dejavnika, za katere lahko trdimo, da močno oblikujejo bodisi zavedna ali nezavedna pričakovanja s strani žensk o tem, s kakšnim moškim si želijo intimno-partnerskega razmerja. Smiselno bi bilo proučiti tudi možne vzroke, zakaj v določenih postavkah ni prišlo do pričakovanih razlik med starostnimi skupinami, torej zakaj mlajše ženske dandanes razmišljajo zelo podobno kot starejše ženske, ki imajo tudi bistveno več izkušenj in znanja.

5 LITERATURA IN VIRI

- Bajec, B. (2022). Psihologija osebnosti. Pridobljeno 17. 2. 2025 s http://bajec_bostjan.tripod.com/psihosebnosti.pdf
- Bucik, V. (1995). Pet velikih faktorjev osebnosti. Pridobljeno 21. 2. 2025 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-A79NRHFW>
- Benedik, E. (2010). Teoretski temelji ocenjevanja osebnosti v klinični psihologiji. Pridobljeno 25. 2. 2025 s http://psiholoska-obzorja.si/arhiv_clanki/2010_2/benedik.pdf
- Omra. (2025). Osebnost. Pridobljeno 11. 10. 2024 s <https://www.omra.si/e-ucilnica/osebnostne-motnje1/2-osebnost/>
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. (2016). Stališča žensk in moških do enakosti spolov v Sloveniji. Pridobljeno 25. 2. 2025 s <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Dokumenti/Enakost-spolov/Publikacije/e4df8954be/NFMPublikacijaRaziskavaSI.pdf>
- Lion strings. (2025). Pet dimenzij osebnosti ali Big Five model. Pridobljeno 11. 10. 2024 s <https://lionstrings.com/blog/big-five/>
- Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N. in Rooke, S. E. (2010). The five-factor model of personality and relationship satisfaction of intimate partners: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality*, 44, 124-127.
- Musek, J. (2011). Generalni faktor osebnosti in nova strukturna teorija osebnosti. Priobljeno 17. 2. 2025 s https://www2.arnes.si/~anthropos/anthropos/2011/1_2/01_musek.pdf
- Radio Odeon. (2021). (Manj)vrednost žensk skozi zgodovino. Pridobljeno 1. 2. 2025 s <https://www.radio-odeon.com/zvitica/manj-vrednost-zensk-skozi-zgodovino/>
- Republika Slovenija. Statistični urad RS. (2016) Kako sva si različna. Pridobljeno 11. 12. 2024 s <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/8866/kako-sva-si-razlicna.pdf>
- Sensa. (2024). Osebnost in osebnostne lastnosti. Pridobljeno 22. 12. 2024 s <https://sensa.metropolitan.si/osebna-rast/osebnost-in-osebnostne-lastnosti/>
- Sayehmiri, K., Kareem, K. I., Abdi, K., Dalvand, S. in Gheshlagh, R. G. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BMC psychology*, 8, 1-8.
- Thomas, A. G., Jonason, P. K., Blackburn, J. D., Kennair, L. E. O., Lowe, R., Malouff, J., ... in Li, N. P. (2020). Mate preference priorities in the East and West: A cross-cultural test of the mate preference priority model. *Journal of Personality*, 88(3), 606-620.

6 PRILOGE

Pozdravljeni, sva Veronika Viher in Žanamari Kaloh, dijakinji 4. letnika Gimnazije Ormož. V okviru raziskovalne naloge raziskujeva, kakšna je idealna oziroma zaželena podoba moškega kot intimnega partnerja v sodobnem času. Izpolnjevanje anketnega vprašalnika je anonimne narave in podatki bodo uporabljeni za raziskovalno nalogo. Izpolnjevanje ankete je namenjeno izključno ženskam. Prosiva, če si vzamete nekaj minut in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete.

Q1 - Koliko ste stari?

- 15-19
- 20-25
- 25-35
- 35+

Q2 - Kakšen je vaš zakonski status?

- Samska
- V razmerju

Q3 - Ali imate otroke?

- Da
- Ne

Q4 - Prosimo, označite, koliko se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami o idealnem moškem partnerju (1-5)

	1	2	3	4	5
Raje imam moškega, ki se rad uči novih stvari in je odprt za nove izkušnje.	☐	☐	☐	☐	☐
Cenim moškega, ki je odgovoren, zanesljiv in dobro organiziram v	☐	☐	☐	☐	☐

vsakdanjem
življenju.

Zdi se mi
privlačno, ko je
moški odprt,
družaben in uživa
v druženju z
ljudmi.

Pri moškem
partnerju je
bistvena
prijaznost,
empatija in
pripravljenost na
sodelovanje.

Želim si partnerja,
ki ostane miren
pod stresom in
dobro prenaša
čustvene izzive.

Q5 - Bolj pomembno je, da je partner odprt za izkušnje in ekstrovertiran kot ustrežljiv in čustveno stabilen.

Da

Ne

Q6 - Kakšne lastnosti si želite pri intimnem partnerju (izberite največ 3, ki so za vas najbolj pomembne)

Možnih je več odgovorov.

Fizična privlačnost

Inteligenca

Čustvena podpora

Materialna preskrbljenost

Humor

Ambizioznost

Družabnost

Q7 - Kako pomembno vam je, da vaš partner deli enake vrednote in prepričanja kot vi?

Sploh ni pomembno

Malo pomembno

Zmerno pomembno

Zelo pomembno

Ključno

Q8 - Prosimo, izberite dejavnike, ki so oblikovali vaša pričakovanja do moških. Izberete lahko največ tri.

Možnih je več odgovorov

- Osebne življenjske izkušnje (npr. pretekla razmerja, družinska vzgoja).
- Kulturne ali verske vrednote (npr. tradicije, družbene norme).
- Vpliv medijev (npr. filmi, TV-oddaje, družbeni mediji).
- Ekonomska in finančna neodvisnost (npr. karierna rast, finančna stabilnost).
- Feministična gibanja za enakost spolov (npr. izpostavljenost sodobnim vlogam spolov).
- Starševski odnosi ali družinski vzorniki (npr. kako je deloval odnos mojih staršev).
- Izobraževanje in intelektualna rast (npr. izpostavljenost novim idejam o odnosih).
- Vpliv prijateljev in vrstnikov (npr. pogovori in skupne izkušnje).
- Generacijske razlike (npr. spreminjanje družbenih norm skozi čas).
- Drugo (navedite):

Q9 - Ali menite, da so vaša pričakovanja glede idealnega partnerja enaka kot pred 10 leti?

- Da
- Ne, postala so bolj specifična.
- Ne, postala so manj specifična.